ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶೇಕಡ 72.25ರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿದೆ 75% ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. 25% ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿದೆ. ಆದರೆ ಎಸ್.ಆರ್. ರೇಟ್ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾಗಿರುವ ಎಸ್.ಆರ್. ರೇಟಿನ ಹಣವನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಎಸ್.ಆರ್. ರೇಟ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ನಾವೇ ಭರಿಸಬೇಕೋ ಎನ್ನುವಂಥ ಚರ್ಚೆ ಏನಿದೆ, ಉಳಿದ process ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಉಳಿದ process ಆಗುತ್ತಿದೆ. Simultaneously ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಎದುರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಂದು ಅಗತ್ಯವಾದ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಡಿ. ನಾಯ್ಕ್: ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಬಂದು 2 ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದು ಹಣ ಜಮಾ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

3. ವಿಷಯ : ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾವ್ ನಾಡಗೌಡ (ಸಿಂಧನೂರು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವುದರಿಂದ ರಾಯಚೂರು, ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ,

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ: (ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ,

ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲೆ ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೊಪ್ಪಳ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು, ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು 3,62,785.00 ಹೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿವಿದೋದ್ದೇಶದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣ 1953 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದು ಆಗ ಜಲಾಶಯದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 132.83 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಂದಿನಿಂದ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿ ಜಲಾಶಯದ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿರುವ ಹೂಳಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹೈಡ್ರೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸರ್ವೆ, ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು ವಿವರಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಕ್ರ ಸಂ.	ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ ವರ್ಷ	ಜಲಾಶಯದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಹೂಳಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವಿವರಗಳು (ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.)	ಅವಧಿ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಷ್ಟ (ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.)
1	1953	132.47	–	–	–
2	1993	111.50	20.963	40	0.524
3	2004	104.34	7.168	11	0.625
4	2008	100.85	3.485	04	0.871
		ಒಟ್ಟು	**31.616**	**55**	**0.575**

ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 31 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಹೂಳು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜಿತ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರೊದಗಿಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿರೇಹಳ್ಳ, ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಂಗಟಲೂರು ಬ್ಯಾರೇಜನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರಿ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. 2010 ರಲ್ಲಿ Expression of interest ಕೋರಿ ಜಾಗತೀಕ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ

ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದು ಕೈಗೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತೀಚೆಗೆ ತುಂಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರವಾಗಿರುವ ಹೂಳಿನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ನೂತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಂಪನಿಯೊಂದು ಸ್ವಂತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಟ್ರಯಲ್ ಡ್ರೆಡ್ಜಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಹೂಳಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಾಧ್ಯ ಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿ/ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ನಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾವ್ ನಾಡಗೌಡ: ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ನೀರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ 62 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 132.47 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಇತ್ತು. ಈಗ 31 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಅಡ್ಡಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಾರಿಯ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೂಳು ಎತ್ತುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಗೂ ರೈತ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಸಾರಿ ಉತ್ತಮ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿಯ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು 2–3 ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಮಗೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು, ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಸರಿಯಾದ picture ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು privateನವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಗೆ ಈ ಡ್ಯಾಮ್‌ನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮೊಮ್ಮಾಯಿ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 132.83 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಆದರೆ ಈ ಡ್ಯಾಮ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಹೂಳು ನದಿ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನಿತ್ತು, forestation ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡು ಕಟ್ಟುವಂಥದ್ದು, ಅದು ಯಾವುದೂ ಆಗದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವತ್ತು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೂಳು ಅಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿರುವ ಸವಾಲು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸವಾಲು ಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿಯ reservoir ಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು Global challenge, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅಂದರೆ ನದಿ ಪಾತ್ರ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಅದು ಬಹಳ ಅಗಲವಾಗಿರುವಂಥ ಮತ್ತು ಆಳವಾಗಿರುವಂಥ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಹೂಳು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹೂಳು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಡೆ ಎಲಾ hardening ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. 2ನೇ ಸವಾಲು ನದಿಯ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ದಂಡೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೂಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ transport ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೂಳನ್ನು ತಂದು ಎಲ್ಲಿ dump ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಟಿ.ಎಂಸಿ. ಹೂಳು ಎಂದರೆ 2.8 crores cubic meter. ಅಂದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ 20 ton lorry load ಅಂದರೆ 2.5 ಲಕ್ಷ ಸಾರಿ 1 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಹೂಳು. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಿದೆ. ಇದರ technology ಕೂಡಾ ಇನ್ನು proven ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಬ್ಬರು ಟೆಪ್ರೋ ಎನ್ನುವ ಕಂಪನಿ dredging machinery ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು sea dredge ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. Dredging ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಹೊಸ cutter ಗಳನ್ನು, ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. Vacuum pump ನಿಂದ slurry ಮುಖಾಂತರ ವಾಪಸ್ಸು ತರುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೋಡಿ. ನಾವೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಾಕಿ 0.4 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು

ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಗದವರೆಲ್ಲ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬರುವ ಸಂಪುಟದ ಮುಂದೆ ಒಂದು MoU ಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಪುಟದ ಮುಂದೆ ತಂದು ಆ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹತೇಕವಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು 5–6 ತಿಂಗಳು ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 2.5 ಲಕ್ಷ ಲಾರಿ ಲೋಡಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ analysis ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿ 20% sand contents ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ತುಂಗಭದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ clay, sand ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ iron ore ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ bore ತೆಗೆದು sample ಗಳನ್ನು anaylysis ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 20% ಆದರೂ sand ಬಂದರೆ ಅದು economically feasible ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು, ಸಂಪೂರ್ಣ DPR ಮಾಡಿ economic feasibility ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು rough estimate ಏಕೆಂದರೆ, dump ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಇದೆ, ಅಷ್ಟು cost ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ major cost. Dump ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೆ cost ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ದೂರವಿದ್ದರೆ ಬಹಳ Costly ಆಗುತ್ತದೆ. Trasportation is a major item, cost ನಲ್ಲಿ. Location ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವುದು ಈಗಿರುವ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಗೆ 1200 ಕೋಟಿ ರೂ. ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸವಾಲನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರೇ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಗದವರು 5–6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆಂಧ್ರದವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಮ್ಮ reservoir height ಅನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು. ತಾಂತ್ರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ 2 ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ Dam sfety Committee ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು, structrually possible ಇದೆಯಾ feasible ಇದೆಯಾ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ additional and submersion ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ 4 balancing reservoirs ಅನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ TSC ಯಲ್ಲಿ approve ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಂಧ್ರದವರ objection ಇರುವುದರಿಂದ

section -5 ನಲ್ಲಿ ಏನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷ್ಣ water dispute review ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಬಹುದು. ಆ 4 balancing reservoir ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು almost 10 TMC ಯಷ್ಟು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು option ಅನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಶ್ರೀ ಹಾಲಪ್ಪನವರು. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು detail clarification ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾವ್ ನಾಡಗೌಡ: ತಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಕರೆದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ dump ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಒಯ್ಯವುದು ಹೇಗೆ, ರೈತರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ: ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೂಡಾ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿರುವುದು. ಆ feasibility ಯನ್ನೆಲ್ಲಾ study ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. Global challenge ಎಂದೇ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂರು option ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು.

4. ವಿಷಯ: ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಎಡಬಲ ದಂಡೆಯ 14 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಶಾಲೆಗಳ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ ರಿಪೇರಿ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಕುಲಕರ್ಣಿ (ಜಮಖಂಡಿ): ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಎಡಬಲ ದಂಡೆಯ 14 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಶಾಲೆಗಳ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ ರಿಪೇರಿ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಚಿವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.